

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Μέθοδοι Έρευνας

Ενότητα 2.6: Η ανάλυση δεδομένων

Βύρων Κοτζαμάνης

Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής
Ανάπτυξης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Εισαγωγή (1)

Ο βασικός στόχος των εργασιών που επιτελούνται στη διάρκεια της φάσης αυτής που προηγείται της τελικής σύνθεσης και διατύπωσης των συμπερασμάτων είναι η ανάλυση των συλλεχθέντων δεδομένων πληροφοριών για την εμπειρική επαλήθευση των υποθέσεών μας - και επομένως και του μοντέλου ανάλυσής μας.

Εξ όσων έχουν ήδη αναφερθεί είναι σαφές, ότι η εμπειρική αυτή επαλήθευση είναι μεν το κεντρικό ζητούμενο αλλά όχι και το μοναδικό.

Στη διάρκεια της φάσης αυτής όπου μπορεί να προκύψουν μη αναμενόμενα αποτελέσματα που χρειάζονται ερμηνεία, θα επανεξετάσουμε τις υποθέσεις που διατυπώσαμε και θα τις εξειδικεύσουμε ακόμη περισσότερο ούτως ώστε, με τα συμπεράσματα που θα αναπτύξουμε, να προτείνουμε είτε νέους διαύλους προβληματισμού είτε βελτιωτικές τροποποιήσεις στο μοντέλο ανάλυσής μας, από τις οποίες θα επωφεληθούν και όσοι ερευνητές ασχοληθούν μελλοντικά με το ίδιο αντικείμενο έρευνας. 4

Εισαγωγή (2)

Στην ανάλυση των δεδομένων μας δυνάμεθα να χρησιμοποιήσουμε ποικίλες τεχνικές, εφ' όσον τα στοιχεία μας το επιτρέπουν.

Ανεξαρτήτως όμως των υιοθετούμενων τεχνικών, σχεδόν υποχρεωτικά, οφείλουμε να περάσουμε από τρία στάδια:

α) της περιγραφής και συνεπτυγμένης παρουσίασης-ομαδοποίησης των δεδομένων (βλ. 2.6.1)

β) της ανάλυσης των σχέσεων που διέπουν τις μεταβλητές μας και (βλ.2.6.2)

γ) της σύγκρισης των διαπιστωμένων, παρατηρούμενων αποτελεσμάτων με τα αναμενόμενα και την ερμηνεία των ενδεχόμενων αποκλίσεων (βλ. 2.6.3).

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (1)

Η περιγραφή και συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας συνήθως προαπαιτούνται της κυρίως ανάλυσής τους, δηλαδή της αναζήτησης των σχέσεων *αιτίου –αιτιατού* που τα συνδέουν, στο βαθμό που, η εξέταση των σχέσεων αυτών απαιτεί τον σαφή προσδιορισμό-προσμέτρηση των στοιχείων εκείνων που εκφράζουν τους δύο όρους κάθε υπόθεσης (εάν ισχύει το χ τότε αναμένεται το ψ) που είναι και τα κεντρικό αιτούμενο κάθε ανάλυσης.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (2)

Πριν όμως αναφερθούμε αναλυτικότερα στη περιγραφή και αναπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (εμπειρικών) ας διευκρινίσουμε ορισμένους όρους στους οποίους συχνά αναφερόμαστε όπως:

πληθυσμός: το σύνολο των στατιστικών μονάδων (ατόμων ή αντικειμένων) με κοινά, δυνάμενα να παρατηρηθούν, χαρακτηριστικά (ή άλλως το σύνολο πολλών ομοειδών μονάδων στατιστικής παρατήρησης).

χαρακτήρας: για να περιγραφεί ένας πληθυσμός, ομαδοποιούμε-ταξινομούμε τις μονάδες που τον αποτελούν σε υποσύνολα. Η ταξινόμηση-ομαδοποίηση αυτή γίνεται βάσει ενός ή περισσότερων χαρακτήρων.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (3)

Ο χαρακτήρας επομένως είναι το κοινό χαρακτηριστικό, μια ιδιότητα των μονάδων του πληθυσμού που μπορεί να παρατηρηθεί και που παρουσιάζει εσωτερική διαφοροποίηση. Οι χαρακτήρες ενός πληθυσμού διακρίνονται βασικά σε ποσοτικούς και ποιοτικούς. Στους πρώτους δυνάμεθα να αντιστοιχίσουμε και μια στατιστική μεταβλητή.

α) *ποσοτικοί χαρακτήρες*: αυτοί εκφράζουν ποσότητες που επιδέχονται αριθμητική μέτρηση (ηλικία, βάρος, εισόδημα κ.ο.κ)

β) *ποσοτικοί ασυνεχείς ή διακριτοί χαρακτήρες*: είναι οι ποσοτικοί εκείνοι χαρακτήρες των οποίων οι δυνατές λαμβανόμενες τιμές είναι ασυνεχείς ή διακριτές (ακέραιες τιμές)

γ) *ποσοτικοί συνεχείς χαρακτήρες*: είναι οι ποσοτικοί εκείνοι χαρακτήρες όταν/ εάν ανάμεσα στη μέγιστη και μικρότερη τιμή τους (όρια της κλίμακας) δυνάμεθα να έχουμε οιαδήποτε ενδιάμεση τιμή

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (4)

ποιοτικός χαρακτήρας: όταν εκφράζει διακριτές καταστάσεις-κατηγορίες όπου η ένταξη των μονάδων σ' αυτές δεν είναι αποτέλεσμα-προϊόν μέτρησης αλλά κατηγοριοποίησης. Επομένως, ακόμη και στη περίπτωση που οι κατηγορίες αυτές λαμβάνουν τιμές (1,2,3,...), οι τιμές αυτές δεν αντιστοιχούν σε πραγματικά προσμετρώμενες ποσότητες αλλά υποδηλώνουν απλά και μόνον αντιστοιχίες ανάμεσα σε κατηγορίες και κωδικούς αριθμούς.

ποιοτικός ιεραρχημένος χαρακτήρας: όταν οι κατηγορίες που εμπεριέχει δύνανται να ιεραρχηθούν-να ταξινομηθούν με κάποια ιεραρχική διάταξη.

ποιοτικός ονομαστικός χαρακτήρας: όταν οι κατηγορίες που εμπεριέχει δεν δύνανται να ιεραρχηθούν. Εδώ οι τιμές που δίδονται είναι ονομασίες (ή ακόμη αριθμητικοί κώδικες).

ποιοτικός διχοτομικός χαρακτήρας: όταν οι κατηγορίες που εμπεριέχει είναι μόνον δύο και η κατάταξη των μονάδων του πληθυσμού μας είναι διχοτομική (π.χ. φύλο: άνδρας/γυναίκα).

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (5)

Συχνότατα (αν όχι πάντα) τα δεδομένα-στοιχεία που έχουμε συλλέξει για να αναλυθούν στη συνέχεια οφείλουν να "συμπυχθούν", να ομαδοποιηθούν.

Εκ των όσων έχουμε προαναφέρει η σύμπτυξη-ομαδοποίηση αυτή είναι και η μόνη που προσφέρει συνθετική πληροφόρηση και επιτρέπει συγκρίσεις.

Δεν οδηγεί σε απώλεια πληροφορίας στην περίπτωση που έχουμε ποιοτικούς ονομαστικούς χαρακτήρες, ενώ αντιθέτως, η απώλεια αυτή είναι βέβαιη όταν επεξεργαζόμαστε ποσοτικούς χαρακτήρες (συνεχείς ή διακριτούς).

Στη περίπτωση αυτή η ομαδοποίηση-συνεπτυγμένη παρουσίαση επάγεται αναπόφευκτα απώλειες οι οποίες είναι τόσο μεγαλύτερες όσο μικρότερος είναι ο αριθμός των κατηγοριών που δημιουργούμε (των ομάδων δηλαδή).

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (6)

Παράλληλα και ταυτόχρονα η απώλεια αυτή δύναται να είναι ακόμη μεγαλύτερη όταν η επιλογή των ορίων που ορίζουν τις κατηγορίες δεν είναι η προσήκουσα (η αρμόζουσα δηλαδή). Καθίσταται τέλος προφανές ότι η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση δεδομένων, όταν έχουμε ένα ποσοτικό χαρακτήρα, δύναται να οδηγήσει στην αντιμετώπιση-επεξεργασία του ως αυτός να ήταν ποιοτικός, με όλες τις επακόλουθες συνέπειες ως προς την ανάλυση που θα υποστεί (και ασφαλώς και τη περιγραφή του).

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (7)

Η περιγραφή των δεδομένων που αναφέρονται σε μια από τις μεταβλητές μας συνίσταται στην οργανωμένη παρουσίασή τους με την μορφή συνήθως πινάκων (απολύτων τιμών, ποσοστών, αθροιστικών συχνοτήτων κ.ο.κ) και γραφημάτων, αλλά και τη παράθεση *χαρακτηριστικών μεγεθών* (στη περίπτωση των ποσοτικών μεταβλητών) που αναδεικνύουν βασικά "χαρακτηριστικά" τους, καθιστώντας ευανάγνωστα και συγκρίσιμα τα δεδομένα μας.

Τα χαρακτηριστικά αυτά μεγέθη της μεταβλητής-χαρακτήρα περιγράφονται π.χ. ως προς τη *κεντρικότητα της κατανομής των τιμών* (όπως ο μέσος, ο διάμεσος, η κορυφή), τη *διασπορά της* (εύρος, μέση απόκλιση, διακύμανση, τυπική απόκλιση) ή ακόμη τη *μορφή της* (κύρτωση, πλάγια απόκλιση).

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει η "υφή" της μεταβλητής μας προσδιορίζει και τη περιγραφή της.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (8)

Επομένως καθίσταται προφανές, ότι επιλέγοντας και δομώντας τα μέσα παρατήρησής μας, θα πρέπει ταυτόχρονα να προβληματισθούμε, στο βαθμό που δεν είναι άνευ σημασίας για την ανάλυση των δεδομένων μας, εάν οι ερωτήσεις π.χ. που θέτουμε στα πλαίσια ενός ερωτηματολογίου (και επομένως και τα δεδομένα που συλλέγονται) οδηγούν σε σχηματισμό ποσοτικών ή ποιοτικών μεταβλητών.

Τέλος, οφείλουμε να έχουμε πάντοτε υπόψη ότι εκτός της περιγραφής που προσδιορίζεται από την "υφή" της μεταβλητής μας, η "υφή" αυτή ταυτόχρονα παίζει καθοριστικό ρόλο όταν θελήσουμε να "συμπτύξουμε" μεταβλητές για να ανασυνθέσουμε τις έννοιες/εννοιολογικά εργαλεία που έχουμε δομήσει, προσδίδοντας νέες "συνθετικές" τιμές.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (9)

Η ανάλυση των σχέσεων π.χ. που διέπουν δύο έννοιες που αποτελούν και τους πόλους μιας ερευνητικής υπόθεσης καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολη από τη στιγμή που οι έννοιες αυτές δεν "αποτυπωθούν" με κατάλληλους δείκτες: η ανάδειξη όμως των σχέσεων αυτών είναι το κεντρικό αιτούμενο της ανάλυσης και ο ερευνητής οφείλει να έχει λάβει τα μέτρα του στη φάση της παρατήρησης ώστε τα συλλεχθέντα δεδομένα να μη δημιουργούν ιδιαίτερα ή ανυπέρβλητα προς τούτο εμπόδια.

Οφείλουμε παράλληλα να υπενθυμίσουμε ότι η χρήση εξειδικευμένων και ιδιαίτερα περίπλοκων τεχνικών και εργαλείων ανάλυσης για τα δεδομένα που συλλέξαμε δεν αποτελεί πανάκεια. Τα αποτελέσματα που εξάγουμε δεν είναι δυνατόν να ξεπεράσουν τα όρια που θέτει η συλλογή και η συγκρότηση των δεδομένων μας. Ιδιαίτερα όταν έχουμε ποιοτικούς χαρακτήρες το πρόβλημα αυτό γίνεται εντονότατο.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (10)

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η "σύλληψη"- "περιγραφή" της *κοινωνικής ιεράρχησης* που υπεισέρχεται ως ανεξάρτητη μεταβλητή σε πολλές κοινωνικές έρευνες πεδίου, διαμέσω της συλλογής στοιχείων που αναφέρονται στο επάγγελμα.

Προφανώς βρισκόμαστε ενώπιον μιας σύνθετης πραγματικότητας που προσπαθούμε να "συλλάβουμε": υπάρχουν εκατοντάδες, αν όχι χιλιάδες επαγγέλματα. Για τις ανάγκες οποιασδήποτε έρευνας απαιτείται η ομαδοποίησή τους βάσει κάποιου ταξινομικού μοντέλου.

Ας δούμε τις επιπτώσεις της ομαδοποίησης αυτής, συγκρίνοντας δύο διαφορετικά τέτοια μοντέλα. Αυτό που χρησιμοποιούσε η ΕΣΥΕ μέχρι και το 1990 (αλλά και το σύνολο σχεδόν των ελλήνων ερευνητών ακουσίως η εκουσίως) και αυτό που έχει υιοθετεί προ τριακονταετίας περίπου από την αντίστοιχη Γαλλική Στατιστική Υπηρεσία (INSEE).

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (11)

Το ταξινομικό σύστημα των επαγγελμάτων που χρησιμοποιούσε η ΕΣΥΕ, σε επίπεδο μονοψήφιων κωδικών ομαδοποιούσε τα ατομικά επαγγέλματα του ενεργού πληθυσμού σε 9 μεγάλες κατηγορίες, έναντι 6 της INSEE.

Στο γαλλικό σύστημα όμως υπάρχουν ακόμη δύο ομάδες: η έβδομη συγκεντρώνει τους άνεργους σε αναζήτηση μιας πρώτης εργασίας, η δε όγδοη τον μη ενεργό πληθυσμό. Σε επίπεδο διψήφιων κωδικών η ελληνική κατηγοριοποίηση χρησιμοποιούσε 90 ομάδες, έναντι μόλις 31 της γαλλικής.

Τέλος σε επίπεδο τριψήφιων κωδικών είχαμε στο ελληνικό ταξινομικό σύστημα ΧΧΧ ομάδες και 455 στο γαλλικό (για τις έξι πρώτες ομάδες που συμπεριλαμβάνουν τον ενεργό απασχολούμενο πληθυσμό).

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (12)

Από αυτά που θα αναπτύξουμε στη συνέχεια παρουσιάζοντας τα δύο αυτά συστήματα, θα φανεί ότι οι δυνατότητες ανάλυσης που επιδέχονται τα στοιχεία που έχουν συλλεχθεί για το ίδιο αντικείμενο, αλλά κατηγοριοποιηθεί με διαφορετικά κριτήρια (στο βαθμό που τα δύο συστήματα υιοθετούν και διαφορετικές "λογικές"), είναι σαφώς διαφορετικές (όπως και τα συμπεράσματα που θα εξάγουμε).

Ας εξετάσουμε το θέμα αυτό αναλυτικότερα, αρχίζοντας από τις "λογικές" των δύο προαναφερθέντων συστημάτων. Συνοπτικά θα λέγαμε ότι στο μεν ελληνικό η οπτική γωνία που υιοθετείται είναι κλαδική-τομεακή ενώ στο γαλλικό η ταξινόμηση γίνεται με βάση τις θέσεις που κατέχουν οι φορείς (άτομα) στην κοινωνική ιεραρχία. Στο γαλλικό σύστημα είναι όμως επίσης εφικτή και η ανασύσταση των τομέων-κλάδων οικονομικής δραστηριότητας σε επίπεδο διψήφιων κωδικών, ενώ αντίστοιχα η ανασύσταση των κοινωνικών ιεραρχήσεων ήταν σχεδόν αδύνατη στο ταξινομικό σύστημα που χρησιμοποιούσε η χώρα μας.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (13)

Ειδικότερα:

Τα βασικά κριτήρια ταξινόμησης στο ελληνικό σύστημα ήταν συνοπτικά: ι) η σχετική συγγένεια των ατομικών επαγγελμάτων στον χώρο της οργάνωσης της παραγωγής (βλ. πχ. την κατάταξη των επαγγελμάτων στο χαμηλότερο επίπεδο, δηλαδή σε τριψήφιους κωδικούς), ιι) το είδος της εργασίας, αλλά όχι και της θέσης που κατέχουν πού εργαζόμενοι (δεν λαμβάνεται υπ' όψη), και ιιι) το επάγγελμα που κύρια εξασκείται κατά τον χρόνο συλλογής των δεδομένων.

Ο κλάδος οικονομικής δραστηριότητας στο ελληνικό σύστημα έπαιζε καθοριστικό ρόλο, ενώ αντιθέτως η κοινωνική ιεράρχηση των φορέων δεν λαμβάνονταν υπ' όψη παρά σε ορισμένες και μόνον περιπτώσεις δευτερευόντως και επικουρικά.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (14)

Επιχειρήθηκε πχ. μια δειλή προσπάθεια ώστε να απομονωθούν οι διευθυντικές θέσεις εργασίας, αλλά όχι και η ομαδοποίησή τους (έτσι π.χ οι διευθυντές εμπορικών επιχειρήσεων και οι διευθυντές ξενοδοχειακών μονάδων εντάσσονται σε διαφορετικές μονοψήφια κατηγορίες) και τα παραδείγματα που μπορούμε να παραθέσουμε είναι άπειρα. Συναθροίζονται π.χ τα επιστημονικά επαγγέλματα διαφοροποιούμενα μεν από τα λοιπά, αλλά στην ίδια μονοψήφια κατηγορία συνυπάρχουν άκρως διαφοροποιημένες καταστάσεις, όπως και στο εσωτερικό των τριψήφιας κατηγοριών

πχ. οι αεροπαγίτες και οι εισαγγελείς συνυπάρχουν με τον απόφοιτο της νομικής που συνεργάζεται με δικηγορικό γραφείο, ο ελεγκτής του εναέριου χώρου συνυπάρχει με τον ρυθμιστή της κίνησης πορθμείου, τα μανεκέν με τους πωλητές και τους εμποροϋπάλληλους, οι έμποροι με τους πωλητές αναψυκτικών στον θερινό κινηματογράφο οι αεροσυνοδοί και τα φωτομοντέλα με τους στιλβωτές υποδημάτων ΚΟΚ.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (15)

Ακόμη και όταν τα κριτήρια κοινωνικής διαφοροποίησης λαμβάνονται στοιχειωδώς υπόψη, χρησιμοποιούνται πάντοτε ως βοηθητικά για τον διαχωρισμό των επαγγελμάτων ανά κλάδο, και χωρίς να συνδυάζονται παντού με τον ίδιο τρόπο πχ. οι γεωργοί διακρίνονταν στους διψήφιους κωδικούς σε μονοκαλλιεργητές και πολύ-καλλιεργητές, και στο εσωτερικό της πρώτης κατηγορίας (μονοκαλλιεργητές) είχαμε την διάσπαση τους σε τριψήφιους κωδικούς αναλόγως του τύπου της καλλιέργειας: η έκταση της γης που καλλιεργούν δεν λαμβάνεται καθόλου υπ' όψη, όπως και η απασχόληση η μη μισθωτών ή ακόμη η παράμετρος εντατική και εκτατική καλλιέργεια.

Οι τεχνίτες και οι εργάτες εκτός γεωργίας συσσωρεύονταν στην ίδια κατηγορία, μη λαμβάνοντας υπόψη το διαφορετικό επίπεδο εκπαίδευσης- εξειδίκευσης στο κάθε επάγγελμα και τον ενδεχόμενο διαφορετικό βαθμό ευθύνης στην διαδικασία παραγωγής.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (16)

Οι μικροβιολόγοι αποτελούσαν από μόνοι τους μια μονοψήφια κατηγορία μαζί με τους βιολόγους, τους γεωπόνους και τους τεχνικούς τους βοηθούς, ενώ οι υπόλοιποι γιατροί τοποθετούνταν σε άλλη μονοψήφια κατηγορία (μαζί με τις μαίες και τους νοσοκόμους).....

Από τα παραδείγματα, που παρατίθενται εδώ ενδεικτικά και μόνον (μια προσεκτική ανάγνωση αποκαλύπτει πληθώρα συναφών καταστάσεων) προκύπτει ότι το χρησιμοποιούμενο ταξινομικό σύστημα στη χώρα μας δίνει μια πολύ θολή και παραμορφωμένη εικόνα της κοινωνικής ιεράρχησης των φορέων.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (17)

Ανεξάρτητα από την οπτική γωνία που θα υιοθετήσει ο επιστήμονας για την ανάλυση της κοινωνικής διαστρωμάτωσης της ελληνικής κοινωνίας, το σύστημα αυτό αποδεικνύεται απολύτως ακατάλληλο, και η διασταύρωση των συλλεχθέντων και ταξινομημένων στοιχείων με κριτήριο την μεταβλητή: "θέση στο επάγγελμα", αν και επιτρέπει σε πολλές περιπτώσεις την αποσαφήνιση των καταστάσεων, δεν λύνει το βασικό εγγενές πρόβλημα ταξινόμησης που εντοπίσαμε προηγουμένως.

Η κατασκευή των κατηγοριών που χρησιμοποιούνταν για την ταξινόμηση των φορέων στηριζόταν βασικά σε φορμαλιστικά κριτήρια, που σήμερα, πολύ περισσότερο από το παρελθόν, έχουν ξεπεραστεί από την κοινωνική πραγματικότητα.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (18)

Στο βαθμό που συνενώνουν ακόμη και εντελώς διαφοροποιημένες κατηγορίες επαγγελμάτων, μη λαμβάνοντας υπ' όψη την εξέλιξη των εργασιακών σχέσεων στην χώρα μας μεταπολεμικά οδηγούν στην παραμορφωμένη "σύλληψή" της πραγματικότητας.

Οι γάλλοι ερευνητές και στατιστικοί, έχοντας προ πολλού εντοπίσει τις βασικές αδυναμίες του συστήματος αυτού, επεχείρησαν την αναδόμησή του, μετά από την διεξαγωγή πληθώρας εμπειρικών ερευνών που είχαν σαν στόχο την μελέτη του πλέγματος των κριτηρίων που αποτυπώνουν την δομή ης γαλλικής κοινωνίας, επί τη βάσει των οποίων οι φορείς αποδίδουν στον εαυτό τους -αλλά και στους άλλους-, μια κάποια "ταυτότητα" σε κάθε κοινωνικό- επαγγελματική ομάδα.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (19)

Το γαλλικό σύστημα δηλαδή δεν ξεκινά από την υιοθέτηση βασικά- ή μόνον- κάποιας από τις υπάρχουσες θεωρίες για την κοινωνική διαστρωμάτωση), αλλά επιχειρεί μια σύνθεση.

Τα βασικά κριτήρια τα οποία λαμβάνει καταρχάς υπ' όψη για την ομαδοποίηση των φορέων σε μονοψήφιους κωδικούς είναι τρία:

ο τύπος της εργασίας (εξηρτημένη/ανεξάρτητη),

ο διαχωρισμός των αποκαλούμενων "παραδοσιακών" γεωργικών επαγγελμάτων από τα αστικά και

τέλος το εκπαιδευτικό "κεφάλαιο" που απαιτείται για την εξάσκηση κάθε επαγγέλματος.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (20)

Στο αποκαλούμενο σχηματικά "μπλοκ" της μη εξαρτημένης εργασίας οι γεωργοί διαφοροποιούνται προφανώς των υπολοίπων, και αντίστοιχα στο συμπληρωματικό μπλοκ οι επιστήμονες διαφοροποιούνται από τους απόφοιτους των ανωτέρων σχολών, της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και από αυτούς που έχουν (η δεν έχουν) κάποια χαμηλού επιπέδου ειδίκευση ή πρακτική εξάσκηση.

Οι μεγάλοι κοινωνικοί χώροι που αποτυπώνονται στις έξι μονοψήφιες κατηγορίες διασπώνται στη συνέχεια σε επίπεδο διψήφιων κατηγοριών σε περισσότερο ομοιογενείς ομάδες στην βάση κριτηρίων που δεν είναι αυστηρά ιεραρχημένα και που δεν εφαρμόζονται πάντοτε και παντού (για την αποφυγή δημιουργίας φορμαλιστικών κατηγοριών).

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (21)

Αντιθέτως συγκροτούνται αναλόγως του λιγότερο ή περισσότερο σημαντικού ρόλου που έχουν στην δημιουργία του προφίλ των διαφόρων κοινωνικών χώρων.

Έτσι, πχ. το επόμενο βασικό κριτήριο που λαμβάνεται υπ' όψη στην διάσπαση του μπλοκ της ανεξάρτητης εργασίας είναι το *εισόδημα*.

Οι γεωργοί πχ σε επίπεδο διψήφιων κωδικών διακρίνονται αναλόγως του μεγέθους της αγροτικής τους επιχείρησης.

Οι βιοτέχνες και έμποροι διαχωρίζονται από τους επιχειρηματίες και εργοδότες που χρησιμοποιούν πάνω από 10 μισθωτούς.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (22)

Στην τρίτη μεγάλη κατηγορία διαχωρίζονται σαφώς οι απασχολούμενοι στην Δημόσια Διοίκηση και τις Κρατικές εν γένει Υπηρεσίες από αυτούς που απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα, και για τους επί μέρους διαχωρισμούς στο εσωτερικό της κάθε μιας από τις δύο αυτές μεγάλες ομάδες χρησιμοποιείται ως βασικό κριτήριο ο χώρος (και τα χαρακτηριστικά του) όπου ασκεί ο εργαζόμενος το επάγγελμα του.

Ανάλογα κριτήρια χρησιμοποιούνται επίσης και για την κατάτμηση σε διψήφιας κατηγορίες των απασχολούμενων στην τέταρτη και πέμπτη μονοψήφιας κατηγορίες, ενώ στην τελευταία κατηγορία (εργάτες) οι υποδιαίρέσεις βασίζονται κυρίως αφενός μεν στον χαρακτήρα της επιχείρησης, αφ' ετέρου δε στο βαθμό εξειδίκευσής τους.

Β
ΚΩΔΙΕ

**ΚΑΤΑ ΔΙΨΗΦΙΟΥΣ ΟΜΑΔΑΣ ΑΤΟΜΙΚΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ**

- 0/1** Πρόσωπα ασκούντα επιστημονικά και ελευθέρια επαγγέλματα, τεχνικοί αυτών βοηθοί κ.π.τ.έ.
- 0-1 Χημικοί, φυσικοί, γεωλόγοι και λοιποί φυσικοί επιστήμονες, ως και τεχνικοί αυτών βοηθοί
- 0-2 Αρχιτέκτονες και μηχανικοί
- 0-3 Σχεδιαστές, ύπομηχανικοί Ἀνωτέρων και Μέσων Σχολῶν και λοιποί τεχνικοί βοηθοί μηχανικῶν
- 0-4 Ἀξιωματικοὶ πλοίων και ἀεροπλάνων
- 0-5 Βιολόγοι, μικροβιολόγοι, γεωπόνοι και τεχνικοί αυτών βοηθοί
- 0-6|0-7 Ἴατροί, ὀδοντίατροι, κτηνίατροι κ.π.τ.έ.
- 0-8 Στατιστικοί, μαθηματικοί, ἀναλυταὶ συστημάτων και τεχνικοί αυτών βοηθοί
- 0-9 Οἰκονομολόγοι
- 1-1 Λογισταὶ (πτυχιούχοι Ἀνωτάτων Σχολῶν)
- 1-2 Νομικοί
- 1-3 Ἐκπαιδευτικοί
- 1-4 Κληρικοὶ κ.π.τ.έ.
- 1-5 Συγγραφεῖς, δημοσιογράφοι κ.π.τ.έ.
- 1-6 Γλύπται, ζωγράφοι, φωτογράφοι κ.π.τ.έ. καλλιτέχναι
- 1-7 Συνθέται, μουσικοί, χορευταὶ κ.π.τ.έ. καλλιτέχναι
- 1-8 Ἐπαγγελματίαι ἀθληταί, προπονηταὶ κ.π.τ.έ.
- 1-9 Πρόσωπα ασκούντα επιστημονικά και ελευθέρια επαγγέλματα, τεχνικοί αυτών βοηθοί κ.π.τ.έ., μ.ἀ.κ.
- 2** Διευθύνοντες και ἀνώτερα διοικητικὰ στελέχη
- 2-0 Μέλη τῶν βουλευομένων σωμάτων και ἀνώτερα διοικητικὰ στελέχη τῆς Δημοσίας Διοικήσεως

- 2-1 Διευθύνοντες και ἀνώτερα στελέχη δημοσίων ἢ ιδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων και ὀργανισμῶν
- 3** Ὑπάλληλοι γραφείου κ.π.τ.έ.
- 3-1 Ἐκτελεστικὰ ὄργανα τῆς Δημοσίας Διοικήσεως
- 3-2 Στενογράφοι, δακτυλογράφοι και χειρισταὶ διατηρητικῶν μηχανῶν ἐν γένει
- 3-3 Ὑπάλληλοι λογιστηρίου, ταμίαι κ.π.τ.έ.
- 3-4 Χειρισταὶ λογιστικῶν και ὑπολογιστικῶν μηχανῶν
- 3-5 Προϊστάμενοι ὑπηρεσιῶν μεταφορῶν και ἐπικοινωνιῶν
- 3-6 Ἐλεγκταὶ και εἰσπράκτορες μεταφορικῶν μέσων
- 3-7 Ταχυδρομικοὶ και ἔτεροι διανομεῖς
- 3-8 Χειρισταὶ τηλεφώνων και τηλεγράφων
- 3-9 Ὑπάλληλοι γραφείου κ.π.τ.έ, μ.ἀ.κ.
- 4** Ἐμποροὶ και πωληταὶ
- 4-0 Διευθνταὶ καταστημάτων χονδρικοῦ ἢ λιανικοῦ ἐμπορίου
- 4-1 Διευθύνοντες ἐπιχειρηματίαι καταστημάτων χονδρικοῦ ἢ λιανικοῦ ἐμπορίου
- 4-2 Προϊστάμενοι ἐπὶ τῶν πωλήσεων και ἀγορῶν
- 4-3 Εἰδικευμένοι τεχνικοὶ ἐπὶ τῶν πωλήσεων, ἐμπορικοὶ ἀντιπρόσωποι, παραγγελιοδόχοι και πλασιέ
- 4-4 Πράκτορες ἀσφαλειῶν, κτηματομεσίται, χρηματισταί, ἀπασχολούμενοι εἰς γραφεῖα ἐξυπηρητήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων και πλειστηριασταὶ
- 4-5 Πωληταί, ἐμποροῦπάλληλοι
- 4-9 Ἐμποροὶ και πωληταὶ μ.ἀ.ἀ.
- 5** Ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν
- 5-0 Διευθνταὶ ξενοδοχείων, ἐστιατορίων, ἀναψυκτηρίων κ.τ.τ.
- 5-1 Διευθύνοντες ἐπιχειρηματίαι ξενοδοχείων, ἐστιατορίων, ἀναψυκτηρίων κ.τ.τ.
- 5-2 Διαχειρισταί, οἰκονόμοι, ἀρχιθαλαμηπόλοι κ.π.τ.έ.

- 5-3 Μάγειροι, σερβιτόροι κ.π.τ.έ.
 5-4 Οίλιακοί υπάλληλοι κ.π.τ.έ., μ.ά.ά.
 5-5 Ἐπιστάται κτιρίων, ὑπηρέτρια κ.π.τ.έ.
 5-6 Πλύνται, στεγνοκαθαρισταὶ καὶ σιδηρωταὶ
 5-7 Κονρεῖς, κομμωταί, αἰσθητικοὶ καλλονῆς κ.π.τ.έ.
 5-8 Ἀπασχολούμενοι εἰς ὑπηρεσίας προστασίας καὶ ἀσφαλείας
 5-9 Ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν μ.ά.ά.

6 Πρόσωπα ἀπασχολούμενα εἰς τὴν γεωργίαν, ζωοκομίαν, δασοκομίαν, ἀλιεῖαν καὶ θήραν

- 6-0 Διεθνηταί, διαχειρισταὶ καὶ ἐπιστάται γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν ἐκμεταλλεύσεων
 6-1 Γεωργοὶ πολυκαλλιεργηταὶ
 6-2 Γεωργοὶ μονοκαλλιεργηταί, εἰδικευμένοι εἰς μίαν κυρίως ἐτησίαν καλλιέργειαν
 6-3 Γεωργοὶ μονοκαλλιεργηταί, εἰδικευμένοι κυρίως εἰς τὴν καλλιέργειαν δένδρων καλλιεργείων καὶ ἀμπέλων
 6-4 Κτηνοτρόφοι, πτηνοτρόφοι κ.π.τ.έ.
 6-5 Τεχνῖται καὶ ἐργάται γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων
 6-6 Τεχνῖται καὶ ἐργάται κτηνοτροφικῶν ἐκμεταλλεύσεων
 6-7 Ἀσχολούμενοι εἰς τὴν δασοκομίαν καὶ ὕλοτομίαν
 6-8 Ἐπαγγελματίαι ἀλιεῖς κ.π.τ.έ.
 6-9 Ἐπαγγελματίαι κτηνοτρόφοι κ.π.τ.έ.

7/8/9 Τεχνῖται καὶ ἐργάται (ἐκτὸς γεωργίας) καὶ χειρισταὶ μεταφορικῶν μέσων

- 7-0 Ἐργοδηγοὶ καὶ ἀρχιεργάται
 7-1 Μεταλλορύχοι, λατόμοι, γεωτροπανισταὶ κ.π.τ.έ.
 7-2 Τεχνῖται καὶ ἐργάται μεταλλουργίας
 7-3 Τεχνῖται καὶ ἐργάται πρώτης κατεργασίας ξύλου καὶ παραγωγῆς χάρτου
 7-4 Τεχνῖται καὶ ἐργάται χημικῆς ἐπεξεργασίας κ.π.τ.έ.

- 7-5 Κλωστὰι, ὄφανταί, πλέκται, βαφεῖς κ.π.τ.έ.
 7-6 Βυροσδέφται, ἐπεξεργασταὶ δομῶν, δευμάτων καὶ γυνῶν (μυλωτῶν)
 7-7 Τεχνῖται καὶ ἐργάται παραγωγῆς τροφίμων καὶ ποτῶν
 7-8 Ἐπεξεργασταὶ φύλλον καπνοῦ καὶ παρασκευασταὶ καπνοῦ
 7-9 Ράπται ἀνδρικῶν, γυναικειῶν καὶ παιδικῶν ἐνδυμάτων, τεχνῖται ταπετσαριῶν κ.π.τ.έ.
 8-0 Ὑποδηματοποιοὶ καὶ κατασκευασταὶ εἰδῶν κυρίως ἐκ δέρματος, πλὴν ἐνδυμάτων
 8-1 Ἐπιπλοποιοί, χειρισταὶ ξυλουργικῶν μηχανημάτων κ.π.τ.έ.
 8-2 Κόπται καὶ χαράκται λίθων
 8-3 Σιδηρουργοί, κατασκευασταὶ ἐργαλείων καὶ χειρισταὶ μηχανουργικῶν ἐργαλείων
 8-4 Ἐφαρμοσταί, συναρμολογηταὶ μηχανῶν καὶ κατασκευασταὶ ὀργάνων ἀκραιβείας (ἐκτὸς ἠλεκτροικῶν)
 8-5 Ἡλεκτροτεχνῖται, ἐφαρμοσταί, ἠλεκτρονικοὶ ἐφαρμοσταὶ καὶ τεχνῖται συναφῶν ἐργασιῶν
 8-6 Χειρισταὶ μηχανημάτων σταθμῶν ἐκπομπῶν ραδιοφώνου καὶ τηλεοράσεως, συσκευῶν ἠχοληψίας καὶ μηχανημάτων προβολῆς κινήματογράφου
 8-7 Ὑδραυλικοί, συγκολληταὶ μετάλλων καὶ τεχνῖται μεταλλικῶν κατασκευῶν
 8-8 Κοσμηματοποιοὶ καὶ τεχνῖται πολυτίμων μετάλλων
 8-9 Ὑαλοουργοί, ἀγγειοπλάσται, κεραμοουργοὶ καὶ τεχνῖται συναφῶν ἐργασιῶν
 9-0 Τεχνῖται καὶ ἐργάται παραγωγῆς εἰδῶν ἐξ ἐλαστικοῦ ἢ πλαστικῶν ὀδῶν
 9-1 Τεχνῖται καὶ ἐργάται κατασκευῆς εἰδῶν ἐκ χάρτου καὶ χαρτονίου
 9-2 Τυπογράφοι, βιβλιοδέται, φωτογράφοι κ.π.τ.έ.
 9-3 Ἐλαιοχρωματισταὶ κ.π.τ.έ.
 9-4 Τεχνῖται καὶ ἐργάται παραγωγῆς διαφόρων εἰδῶν μ.ά.κ.
 9-5 Τεχνῖται καὶ ἐργάται δομικῶν ἔργων
 9-6 Χειρισταὶ μονίμως ἐγκατεστημένων μηχανῶν καὶ συσκευῶν

- 9-7 Χειρισταὶ μηχανημάτων διακινήσεως ὑλικῶν καὶ διευθετί-
σεως τοῦ ἐδάφους. Λιμενεργάται καὶ φορτοεκφορτωταὶ
- 9-8 Ἐπασχολούμενοι εἰς χερσαίας καὶ θαλασσίας μεταφορὰς μ.ἀ.κ.
- 9-9 Χειρώνακτες μ.ἀ.κ.

X Πρόσωπα μὴ δυνάμενα νὰ καταταγοῦν κατὰ ἐπάγγελμα

- X-1 Πρόσωπα ἀναζητοῦντα διὰ πρώτην φορὰν ἐπαγγελματικὴν
ἀπασχόλησιν
- X-2 Πρόσωπα δηλώσαντα ἀνεπαρκῶς ἢ ἀσαφῶς τὸ ἐπάγγελμά
των
- X-3 Πρόσωπα μὴ δηλώσαντα ἐπάγγελμα

V Ἐνοπλοὶ Δυνάμεις

- V-1 Μόνιμοι στρατιωτικοὶ Ἐνόπων Δυνάμεων
- V-2 Ἐφεδροὶ καὶ κληρωτοὶ Ἐνόπων Δυνάμεων

Γ
ΚΩΔΙΣ

ΚΑΤΑ ΤΡΙΨΗΦΙΟΥΣ ΟΜΑΔΑΣ ΑΤΟΜΙΚΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

0/1 Πρόσωπα ασκούντα επιστημονικά και ελευθέρια επαγγέλματα, τεχνικοί αυτών βοηθοί κ.π.τ.ε.

Περιλαμβάνονται επιστήμονες πτυχιούχοι Ἀνωτάτων Σχολῶν, ὡς καὶ οἱ τεχνικοί αὐτῶν βοηθοί, πτυχιούχοι Ἀνωτέρων ἢ Μέσων Σχολῶν. Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην διεξάγουν ἐρεῖνας καὶ ἐφαρμοζοῦν τὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις πρὸς λύσιν ποικίλων τεχνολογικῶν, οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων καὶ ἀσκοῦν ἄλλα ἐπαγγέλματα τεχνικά, καλλιτεχνικά ἢ σχετιζόμενα μετὰ φυσικὰς ἐπιστήμας, τὴν μηχανικὴν, νομικὴν, ἰατρικὴν, θρησκείαν, παιδείαν, φιλοσοφίαν, τέχνην, ψυχαγωγίαν καὶ τὸν ἀθλητισμὸν.

0-1 Χημικοί, φυσικοί, γεωλόγοι καὶ λοιποὶ φυσικοὶ ἐπιστήμονες, ὡς καὶ τεχνικοὶ αὐτῶν βοηθοί

0-11 Χημικοί

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ φυσικοχημικοί, ὡς καὶ οἱ πυρηνικοὶ χημικοί. Οἱ βιοχημικοὶ ὑπάγονται εἰς τὸ 0-52 καὶ οἱ χημικοὶ μηχανικοὶ εἰς τὸ 0-25.

0-12 Φυσικοί

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀσχολούμενοι εἰς τὴν ἠλεκτρονικὴν καὶ τὴν πυρηνικὴν φυσικὴν. Οἱ βιοφυσικοὶ ὑπάγονται εἰς τὸ 0-52.

0-13 Γεωλόγοι, ἀστρονόμοι καὶ λοιποὶ φυσικοὶ ἐπιστήμονες μ.ἀ.κ.

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ γεωφυσικοὶ, ὑδρῶντες, μετεωρολόγοι, σεισμολόγοι, ὄρυκτολόγοι, φυσιογνώσται καὶ οἱ ἐπιστήμονες συναφῶν εἰδικότητων. Οἱ μεταλλειολόγοι ὑπάγονται εἰς τὸ 0-27.

0-14 Τεχνικοὶ βοηθοὶ φυσικῶν ἐν γένει ἐπιστημῶν

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ παρασκευασταὶ πειραμάτων καὶ ἀναλύσεων, οἱ βοηθοὶ εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πειραμάτων εἰς τὴν χημείαν, φυσικὴν, γεωφυσικὴν, μετεωρολογικὴν καὶ ἀστρονομίαν, οἱ τεχνικοὶ βοηθοὶ εἰς τὴν καταγραφήν παρατηρήσεων, κατάρτισιν διαγραμμάτων κλπ.

0-2 Ἀρχιτέκτονες καὶ μηχανικοὶ

0-21 Ἀρχιτέκτονες καὶ πολεοδομοὶ

0-22 Πολιτικοὶ μηχανικοὶ

0-23 Ἠλεκτρολόγοι μηχανικοὶ καὶ ἠλεκτρονικοὶ μηχανικοὶ

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ εἰδικοί εἰς τὰς τηλεπικοινωνίας καὶ ἄλλας συναφεῖς εἰδικότητας, ὡς οἱ εἰδικοί τῶν ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν, ραντάρ, ραδιοφώνου καὶ τηλεοράσεως.

0-24 Μηχανολόγοι μηχανικοὶ

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ ναυπηγοὶ, ἀεροναυπηγοὶ, εἰδικευμένοι εἰς τὰ μηχανήματα θερμάνσεως, ἀερισμοῦ καὶ ψύξεως, ὡς καὶ μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων ἀτομικῆς ἐνεργείας.

0-25 Χημικοὶ μηχανικοὶ

0-26 Μηχανικοὶ μεταλλουργίας (Μεταλλουργοὶ)

0-27 Μηχανικοὶ ὄρυκτιῶν καὶ μεταλλείων (Μεταλλειολόγοι)

Σημείωσις: Οἱ ὄρυκτολόγοι ὑπάγονται εἰς τὸ 0-13.

0-28 Τοπογράφοι καὶ γεωδαῖται

0-29 Μηχανικοὶ μ.ἀ.ἀ.

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ συγκοινωνιολόγοι, οἱ μηχανικοὶ ὀργανώσεως ἐργασιῶν κ.π.τ.

0-3 Σχεδιασταὶ, ὑπομηχανικοὶ Ἀνωτέρων καὶ Μέσων Σχολῶν καὶ λοιποὶ τεχνικοὶ βοηθοὶ μηχανικῶν

0-31 Σχεδιασταὶ

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ σχεδιασταὶ ἀρχιτεκτονικοῦ, μηχανολογικοῦ καὶ ἠλεκτρολογικοῦ σχεδίου, ὡς καὶ οἱ σχεδιασταὶ χρονογραφικῶν, λιθογραφικῶν ἐργασιῶν κ.π.τ. Οἱ διακοσμηταὶ καὶ μοντελίσται ὑπάγονται εἰς τὸ 1-62.

0-32 Πολιτικοὶ ὑπομηχανικοὶ

0-33 Ἠλεκτρολόγοι, ὑπομηχανικοὶ καὶ ἠλεκτρονικοὶ ὑπομηχανικοὶ

0-34 Μηχανολόγοι ὑπομηχανικοὶ

0-35 Τεχνικοὶ βοηθοὶ χημικῆς βιομηχανίας

0-36 Μεταλλουργοὶ ὑπομηχανικοὶ

0-39 Ὑπομηχανικοὶ καὶ τεχνικοὶ βοηθοὶ μηχανικῶν μ.ἀ.ἀ.

0-4 Ἀξιοματικοὶ πλοίων καὶ ἀεροπλάνων

0-41 Πλότοι, πλοηγοὶ ἀεροσκαφῶν καὶ ἱπτάμενοι μηχανικοὶ

0-42 Ἀξιοματικοὶ καταστρώματος καὶ πλοηγοὶ πλοίων

0-43 Ἀξιοματικοὶ μηχανικοὶ ναυσιπλοΐας

0-5 Βιολόγοι, μικροβιολόγοι, γεωπόνοι καὶ τεχνικοὶ αὐτῶν βοηθοί

0-51 Βιολόγοι, ζωολόγοι κ.π.τ.ε.

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ κυτταρολόγοι, ἱστολόγοι, βοτανολόγοι, φυτοπαθολόγοι, ἐντομολόγοι, ἰχθυολόγοι κλπ.

- 0-52 Βιοχημικοί, βιοφυσικοί, φαρμακολόγοι κ.π.τ.ε.
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οι βικτηριολόγοι ανατόμοι, τοξικολόγοι και φυσιολόγοι.
- 0-53 Μικροβιολόγοι
- 0-54 Γεωπόνοι, δασολόγοι κ.π.τ.ε.
Σημείωσις: Οι φυτοπαθολόγοι και έντομολόγοι υπάγονται εις τὸ 0-51.
- 0-55 Τεχνικοί βοηθοὶ τῶν βιολογικῶν καὶ γεωπονικῶν ἐπιστημῶν
Σημείωσις: Ἐνταῦθα υπάγονται καὶ οἱ τεχνικοὶ βοηθοὶ τῶν μικροβιολογικῶν ἐργαστηρίων.
- 0-6/0-7 Ἴατροί, ὀδοντίατροι, κτηνίατροι κ.π.τ.ε.
- 0-61 Ἴατροί
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ ὑγιεινολόγοι, οἱ ἀστίατροι, σχολιάτροι καὶ οἱ ἱατροδικασταί. Οἱ μικροβιολόγοι υπάγονται εις τὸ 0-53.
- 0-62 Ὀδοντίατροι
- 0-63 Κτηνίατροι
- 0-64 Φαρμακοποιοὶ
- 0-65 Βοηθοὶ Φαρμακοποιῶν
Σημείωσις: Τὸ βοηθητικὸν - ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν Φαρμακείων υπάγεται εις τὸ 5-99.
- 0-66 Διαιτολόγοι
- 0-71 Νοσοκόμοι διπλωματοῦχοι
- 0-72 Νοσοκόμοι μὴ διπλωματοῦχοι
- 0-73 Μαῖαι διπλωματοῦχοι
- 0-74 Μαῖαι μὴ διπλωματοῦχοι
- 0-75 Ὀπτικοὶ - μετρηταὶ ὀράσεως
- 0-76 Φυσιοθεραπευταὶ καὶ ἐργασιοθεραπευταὶ
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ μαλάκται (μασέρ).
- 0-77 Τεχνικοὶ βοηθοὶ ἀκτινολογικῶν ἐργαστηρίων
- 0-79 Εἰδικοὶ συναφῶν πρὸς τὴν ἱατρικὴν ἐπαγγελματίων μ.ἀ.ἀ.
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ λοιποὶ τεχνικοὶ βοηθοὶ ἱατρικῶν ἐπαγγελμάτων (ὀδοντοτεχνῖται, ἱατρικοὶ ἐπισκέπται, βοηθοὶ κτηνιάτρων, χειρῖσταὶ ἠλεκτροκαρδιογράφων καὶ ἠλεκτροεγκεφαλογράφων κ.τ.τ.).

- 0-8 Στατιστικοί, μαθηματικοί, ἀναλυταὶ συστημάτων καὶ τεχνικοὶ αὐτῶν βοηθοὶ
- 0-81 Στατιστικοὶ
Σημείωσις: Οἱ μαθηματικοὶ στατιστικοὶ καὶ οἱ βιοστατιστικοὶ υπάγονται ἐνταῦθα.
- 0-82 Μαθηματικοὶ καὶ ἀναλογισταὶ
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ εἰδικευμένοι εις τὴν ἐπιχειρησιακὴν ἐρευναν.
- 0-83 Ἀναλυταὶ συστημάτων
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ ἀναλυταὶ μηχανογράφσεως κ.π.τ.ε.
- 0-84 Τεχνικοὶ βοηθοὶ στατιστικῶν καὶ μαθηματικῶν
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ προγραμματισταὶ ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν.
- 0-9 Οἰκονομολόγοι
- 0-90 Οἰκονομολόγοι
Σημείωσις: Ἐνταῦθα περιλαμβάνονται καὶ οἱ οἰκονομικοὶ ἀνάλυται, ὡς καὶ οἱ ἀναλυταὶ ἐρένης ἀγορᾶς.
- 1-1 Λογισταὶ (πτυχιοῦχοι Ἀνωτάτων Σχολῶν)
- 1+10 Λογισταὶ πτυχιοῦχοι Ἀνωτάτων Σχολῶν
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ ὀρκωτοὶ λογισταὶ.
- 1-2 Νομικοὶ
- 1-21 Δικηγόροι καὶ νομικοὶ σύμβουλοι
- 1-22 Εἰσαγγελεῖς
- 1-23 Δικασταὶ
- 1-24 Συμβολαιογράφοι
- 1-3 Ἐκπαιδευτικοὶ
- 1-31 Καθηγηταὶ Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως
- 1-32 Λοιπὸν διδασκικὸν προσωπικὸν Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ ὑφηγηταὶ, οἱ ἐπιμεληταὶ, οἱ βοηθοὶ κλπ. διδασκικὸν προσωπικόν.
- 1-33 Καθηγηταὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ καθηγηταὶ μέσων δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, ὡς καὶ μέσων ἐπαγγελματικῶν σχολῶν.

- 1-34 *Δημοδιδάσκαλοι*
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οί δημοδιδάσκαλοι δημοσίων καί ιδιωτικῶν εκπαιδευτηρίων.
- 1-35 *Νηπιαγωγοί ἐν γένει*
- 1-36 *Διδακτικόν προσωπικόν σχολῶν ἀναπήρων ἢ καθυστερημένων ἀτόμων*
- 1-37 *Διδακτικόν προσωπικόν ιδιωτικῶν φροντιστηρίων*
- 1-38 *Διδακτικόν προσωπικόν Ἐπαγγελματικῆς καὶ Τεχνικῆς Ἐκπαιδεύσεως*
- 1-39 *Λοιπὸν εκπαιδευτικόν προσωπικόν μ.ἀ.κ.*
Σημείωσις: Ἐνταῦθα ὑπάγονται οἱ Ἐπιθεωρηταὶ Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως, οἱ διδάσκαλοι ξένων γλωσσῶν κλπ.
- 1-4 *Κληρικοὶ κ.π.τ.ἔ.*
- 1-41 *Κληρικοὶ ἐν γένει*
- 1-42 *Μοναχοὶ καὶ ἱερομόναχοι*
- 1-49 *Ἱεροψάλται*
- 1-5 *Συγγραφεῖς, δημοσιογράφοι κ.π.τ.ἔ.*
- 1-51 *Συγγραφεῖς καὶ κριτικοὶ*
- 1-59 *Δημοσιογράφοι, σεναριογράφοι κ.π.τ.ἔ.*
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ σχολιασταὶ ραδιοφώνου καὶ τηλεράσεως.
- 1-6 *Γλύπται, ζωγράφοι, φωτογράφοι κ.π.τ.ἔ. καλλιτέχναι*
- 1-61 *Γλύπται, ζωγράφοι κ.π.τ.ἔ.*
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ σκιτσογράφοι, καλλιτέχναι χαρακταί, ἐπανορθωταὶ ἔργων τέχνης κλπ. Οἱ μὴ καλλιτέχναι χαρακταί ὑπάγονται εἰς τὸ 8-20, οἱ χαρακταί διακοσμηταὶ ἐπὶ ὕψους εἰς τὸ 8-74 καὶ οἱ διακοσμηταὶ κεραμικῆς εἰς τὸ 8-95.
- 1-62 *Διακοσμηταί, μοντελίσται κ.π.τ.ἔ. καλλιτέχναι*
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ διακοσμηταὶ βιβλίων, περιοδικῶν, ἐσωτερικῶν χώρων, βιτρινῶν, οἱ σχεδιασταὶ βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν προϊόντων κ.π.τ.ἔ. καλλιτέχναι. Οἱ κατασκευασταὶ πατρῶν ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων ὑπάγονται εἰς τὸ 7-96.
- 1-63 *Φωτογράφοι καὶ ὄπερατῆρ*
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ φωτορεπόρτερ, οἱ φωτοτεχνικοὶ

καὶ οἱ χειρισταὶ φωτογραφικῶν μηχανῶν, μηχανῶν λήψεως κινηματογράφου, τηλεράσεως κλπ.

- 1-7 *Συνθέται, μουσικοὶ, χορευταὶ κ.π.τ.ἔ. καλλιτέχναι*
- 1-71 *Συνθέται, μουσικοὶ καὶ καλλιτέχναι ἄσματος ἐν γένει*
- 1-72 *Χορογράφοι καὶ χορευταὶ*
- 1-73 *Ἦθοποιοὶ καὶ σκηνοθέται*
- 1-74 *Παραγωγοὶ θεάτρου, κινηματογράφου, τηλεράσεως*
- 1-79 *Λοιποὶ καλλιτέχναι κ.π.τ.ἔ., μ.ἀ.κ.*
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ ἐκφωνηταὶ ραδιοφώνου, τηλεράσεως, κονφερανσιέ, ἀκροβάται, γελωτοποιοὶ, θηριοδραμασταὶ, ὑπνωτισταὶ κλπ.
- 1-8 *Ἐπαγγελματία ἀθληταί, προπονηταὶ κ.π.τ.ἔ.*
- 1-80 *Ἐπαγγελματία ἀθληταί, προπονηταί, δικιτηταὶ καὶ ὀργανωταὶ ἀγώνων*
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ διδάσκαλοι ἀθλοπαιδιῶν καὶ παιγνίων, οἱ τζόκεϋ κ.π.τ.ἔ.
- 1-9 *Πρόσωπα ἀσκοῦντα ἐπιστημονικὰ καὶ ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα, τεχνικοὶ αὐτῶν βοηθοὶ κ.π.τ.ἔ., μ.ἀ.κ.*
- 1-91 *Βιβλιοθηκάριοι, ἀρχειοθέται, ὀργανωταὶ καὶ συντηρηταὶ μουσείων*
Σημείωσις: Οἱ βοηθοὶ βιβλιοθηκῶν καὶ ἀρχειοθετῶν ὑπάγονται εἰς τὸ 3-94. Οἱ ἐπανορθωταὶ ἔργων τέχνης ὑπάγονται εἰς τὸ 1-61.
- 1-92 *Κοινωνιολόγοι, ἀνθρωπολόγοι κ.π.τ.ἔ.*
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀρχαιολόγοι, ψυχολόγοι, ἱστορικοὶ, πολιτειολόγοι κλπ.
- 1-93 *Κοινωνικοὶ λειτουργοὶ*
- 1-94 *Σύμβουλοι ἐπαγγελματικῶν προσανατολισμῶν*
- 1-95 *Γλωσσολόγοι, μεταφρασταὶ, διερμηνεῖς*
Σημείωσις: Οἱ ξενιχοὶ ὑπάγονται εἰς τὸ 5-91.
- 1-99 *Λοιπὰ πρόσωπα ἀσκοῦντα ἐπιστημονικὰ καὶ ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα, τεχνικοὶ αὐτῶν βοηθοὶ κ.π.τ.ἔ., μ.ἀ.κ.*
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ μάντιες, οἱ ἀστρολόγοι κλπ.

2 Διευθύνοντες και ανώτερα διοικητικά στελέχη

Ένταυθα εντάσσονται οι διευθύνοντες και τα ανώτερα διοικητικά στελέχη των Κεντρικών, Περιφερειακών και Τοπικών Υπηρεσιών του Κράτους, ως και των δημοσίων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων και οργανισμών. Δεν εντάσσονται όμως ενταυθα οι διευθύνοντες και τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, οι οποίοι απασχολούνται μισθωδώς εις τας Κρατικές Υπηρεσίας και τους Οργανισμούς, ασκούντες κατά κύριον λόγον έτερον επάγγελμα. Οἱ τοι κατατάσσονται βάσει του κύριου αυτών επαγγέλματος.

2-0 Μέλη των βουλευομένων σωμάτων και ανώτερα διοικητικά στελέχη της Δημοσίας Διοικήσεως

2-01 Μέλη των βουλευομένων σωμάτων

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οι Υπουργοί, οι Βουλευταί, οι Κυβερνητικοί Σύμβουλοι, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι Κεντρικών, Περιφερειακών και Τοπικών Υπηρεσιών και Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου, οι Δήμαρχοι και οι Πρόεδροι Κοινοτήτων, εφ' όσον ή άσκησης των καθηκόντων των απασχολεί τούτους κατά κύριον λόγον.

2-02 Ανώτερα διοικητικά στελέχη της Δημοσίας Διοικήσεως

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οι: α) Πρεσβευταί και Διπλωματικοί Έκπρόσωποι, β) Γενικοί Γραμματείς, γ) Νομάρχαι και δ) Γενικοί Διευθυνταί, Διευθυνταί και Τμηματάρχαι της Δημοσίας Διοικήσεως. Οι διευθύνοντες επιχειρήσεις (managers) υπαγομένους εις τὸ Κράτος ή έλεγχόμενης παρ' αυτού ή παρὰ οργανισμών ασκούντων δημοσίαν διοίκησιν υπάγονται εις τὸ 2-1, ἔμω μετὰ των διευθυνόντων ιδιωτικῶν επιχειρήσεων. Οι μέγρι και τὸυ βαθμοῦ τὸυ εισηγητὸυ υπάλληλοι υπάγονται εις τὸ 3. Οι Προϊστάμενοι ταχυδρομικῶν γραφείων, ανεξαρτήτως βαθμοῦ, υπάγονται εις τὸ 3-52.

2-1 Διευθύνοντες και ανώτερα στελέχη δημοσίων ή ιδιωτικῶν επιχειρήσεων και οργανισμῶν

2-11 Γενικοί Διευθυνταί και διευθύνοντες επιχειρηματῆαι δημοσίων και ιδιωτικῶν επιχειρήσεων και οργανισμῶν, ασκούντες αποκλειστικῶς ιθύνουσαν εργασία

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οι Διοικηταί, οι Πρόεδροι και οι διευθύνοντες επιχειρηματῆαι επιχειρήσεων βιομηχανικῶν, τραπεζικῶν, ασφαλιστικῶν, οικοδομῆσεων και δημοσίων έργων, κοινῆς ωφελείας, μεταφορῶν και επικοινωνιῶν, ως και παροχῆς υπηρεσιῶν. Δεν υπάγονται ενταυθα οι διευθύνοντες επιχειρηματῆαι χονδρικοῦ ή λιανικοῦ εμπορίου, υπαγομένοι εις τὸ 4-10, γεωργικῶν και κτηνοτροφικῶν εκμεταλλεύσεων, υπαγομένοι εις τὸ 6, ξενοδοχειακῶν επιχειρήσεων, εστιατορίων, ζαχαροπλαστικῶν και παρεμφερῶν καταστημάτων επιτοπίου σερβιρίσματος, υπαγομένοι εις τὸ 5-10.

2-19 Διευθυνταί και ανώτερα στελέχη δημοσίων ή ιδιωτικῶν επιχειρήσεων και οργανισμῶν

Σημείωσις: Δεν περιλαμβάνονται ενταυθα οι διευθυνταί καταστημάτων χονδρικοῦ ή λιανικοῦ εμπορίου, υπαγομένοι εις τὸ 4-00, γεωργικῶν και κτηνοτροφικῶν εκμεταλλεύσεων, υπαγομένοι εις τὸ 6-0, ξενοδοχειακῶν και καταστημάτων επιτοπίου σερβιρίσματος, υπαγομένοι εις τὸ 5-00. Οι προϊστάμενοι υπηρεσιῶν μεταφορῶν, τηλεπικοινωνιῶν και ταχυδρομικῶν γραφείων υπάγονται εις τὸ 3-5.

3 Ὑπάλληλοι γραφείου κ.π.ε.

Ένταυθα περιλαμβάνονται οι υπάλληλοι, οι οποίοι εκτελοῦν τας αποφάσεις των Κεντρικῶν, Περιφερειακῶν και Τοπικῶν Υπηρεσιῶν, επιβλέπον ομάδας εργασίας υπαλλήλων, τηροῦν λογιστικά βιβλία και τὸ ταμειῶν, δακτυλογραφοῦν και χειρίζονται μηχανὰς γραφείων, τὸ τηλεφῶνον και παροεμφερῆ μέσα επικοινωνίας, εποπτεύουν τὴν κίνησιν τὸυ επιβατικοῦ κοινοῦ, διεκπεραιῶνουν και διατέμουν τὴν αλληλογραφίαν και εκτελοῦν έτερας εργασίας συναφείς πρὸς τας άνωτέρω.

3-1 Ἐκτελεστικά ὄργανα της Δημοσίας Διοικήσεως

3-10 Ἐκτελεστικά ὄργανα της Δημοσίας Διοικήσεως

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οι εργαζόμενοι υπό τας άμέσους οδηγίας των ανωτέρων στελεχῶν, υπάλληλοι των Δημοσίων Υπηρεσιῶν και Οργανισμῶν. Οι υπάλληλοι τὸυ προκειμένου εδαφίου διακρίνονται από τὸ κατώτερον υπαλληλικὸν προσωπικόν, περι οὗ τὰ έπόμενα εδάφια 3-2, 3-3, 3-4 και 3-9. Οι δακτυλογράφοι, βοηθοί λογισταί και ταμῆαι, χειρισταί μηχανῶν γραφείου και λοιπὸν κατώτερον υπαλληλικὸν προσωπικόν υπάγονται εις τας τάξεις 3-2 έως 3-9.

3-2 Στενογράφοι, δακτυλογράφοι και χειρισταί διατρητικῶν μηχανῶν εν γενεί

3-21 Στενογράφοι, δακτυλογράφοι και χειρισταί τηλετύπων

3-22 Χειρισταί διατρητικῶν μηχανῶν εν γενεί

3-3 Ὑπάλληλοι λογιστηρίου, ταμῆαι κ.π.ε.

3-31 Βοηθοί λογισταί και υπάλληλοι λογιστηρίου

Σημείωσις: Οι απασχολούμενοι κατά κύριον λόγον εις τὸν χειρισμὸν λογιστικῶν μηχανῶν υπάλληλοι λογιστηρίου υπάγονται εις τὸ 3-41.

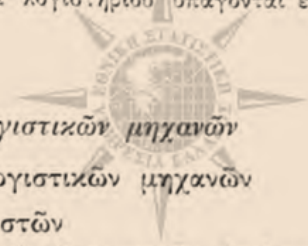
3-32 Ταμῆαι εν γενεί

3-4 Χειρισταί λογιστικῶν και υπολογιστικῶν μηχανῶν

3-41 Χειρισταί λογιστικῶν και υπολογιστικῶν μηχανῶν

3-42 Χειρισταί ηλεκτρονικῶν υπολογιστῶν

Σημείωσις: Οι προγραμματισταί ηλεκτρονικῶν υπολογιστῶν υπάγονται εις τὸ 0-84.

- 3-5 Προϊστάμενοι υπηρεσιῶν μεταφορῶν καὶ ἐπικοινωνιῶν
- 3-51 Σταθμάρχαι σιδηροδρόμων
- 3-52 Προϊστάμενοι ταχυδρομικῶν γραφείων
Σημείωσις: Οἱ Διευθυνταὶ τῶν ταχυδρομείων καὶ τῶν τηλεπικοινωνιῶν ὑπάγονται εἰς τὸ 2-19.
- 3-59 Προϊστάμενοι υπηρεσιῶν μεταφορῶν καὶ ἐπικοινωνιῶν μ.ἀ.ἀ.
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ ἐπιθεωρηταί, ἐπόπται, ρυθμισταὶ κινήσεως σιδηροδρόμων, αὐτοκινήτων, ἀεροπλάνων, πλοίων, πορθμείων (φέρρυ-μπῶτ) καὶ οἱ προϊστάμενοι τῶν γραφείων τηλεπικοινωνίας.
- 3-6 Ἐλεγκταὶ καὶ εἰσπράκτορες μεταφορικῶν μέσων
- 3-60 Ἐλεγκταὶ καὶ εἰσπράκτορες μεταφορικῶν μέσων
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ προϊστάμενοι ἀμαξοστοιχιῶν.
- 3-7 Ταχυδρομικοὶ καὶ ἕτεροι διανομεῖς
- 3-70 Ταχυδρομικοὶ καὶ ἕτεροι διανομεῖς
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ ταξινομοὶ καὶ διανομεῖς ἀλληλογραφίας, τηλεγραφημάτων καὶ ταχυδρομικῶν δεμάτων.
- 3-8 Χειρισταὶ τηλεφῶνων καὶ τηλεγράφων
- 3-80 Χειρισταὶ τηλεφῶνων καὶ τηλεγράφων
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ ραδιοτηλεγραφεταὶ (ἀσυρματισταί). Οἱ χειρισταὶ τηλετύπων ὑπάγονται εἰς τὸ 3-21.
- 3-9 Ὑπάλληλοι γραφείων κ.π.τ.έ., μ.ἀ.κ.
- 3-91 Ἀποθηκάριοι καὶ ζυγισταὶ
- 3-92 Ὑπάλληλοι ταξιδιωτικῶν γραφείων καὶ ὑποδοχῆς πελατῶν
Σημείωσις: Οἱ θυρωροὶ ξενοδοχείων ὑπάγονται εἰς τὸ 5-40.
- 3-93 Βοηθοὶ βιβλιοθηκαρίων καὶ ἀρχειοθετῶν
- 3-99 Ὑπάλληλοι γραφείου μ.ἀ.ἀ.
- 4 Ἐμποροὶ καὶ πωληταὶ
Ἐνταῦθα ὑπάγονται οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ πώλησιν ἀγαθῶν, εἰς τὴν προσφορὰν υπηρεσιῶν ἢ τὴν ἐκτέλεσιν καθηκόντων ἀμέσως συνδεομένων πρὸς τὴν δραστηριότητα ταύτην καὶ οἱ διευθύνοντες καταστήματα χονδρικοῦ ἢ λιανικοῦ ἐμπορίου δι' ἴδιον λογαριασμόν ἢ διὰ λογαριασμόν ἑτέρων.

- 4-0 Διευθυνταὶ καταστημάτων χονδρικοῦ ἢ λιανικοῦ ἐμπορίου
- 4-00 Διευθυνταὶ καταστημάτων χονδρικοῦ ἢ λιανικοῦ ἐμπορίου (μισθωτοὶ)
- 4-1 Διευθύνοντες ἐπιχειρηματῆαι καταστημάτων χονδρικοῦ ἢ λιανικοῦ ἐμπορίου
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ εἰσαγωγεῖς καὶ ἐξαγωγεῖς ἐμπορευμάτων, ὡς καὶ οἱ ἐμπορευματομεσίται.
- 4-2 Προϊστάμενοι ἐπὶ τῶν πωλήσεων καὶ ἀγορῶν
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ προϊστάμενοι ἐπὶ τῶν πωλήσεων καὶ ἀγορῶν ἐμπορικῶν, βιομηχανικῶν καὶ λοιπῶν καταστημάτων καὶ ἰδρυμάτων.
- 4-21 Προϊστάμενοι ἐπὶ τῶν πωλήσεων
- 4-22 Προϊστάμενοι ἐπὶ τῶν ἀγορῶν
- 4-3 Εἰδικευμένοι τεχνικοὶ ἐπὶ τῶν πωλήσεων, ἐμπορικοὶ ἀντιπρόσωποι, παραγγελιοδόχοι καὶ πλασιέ
- 4-31 Εἰδικευμένοι τεχνικοὶ ἐπὶ τῶν πωλήσεων
- 4-32 Ἐμπορικοὶ ἀντιπρόσωποι, παραγγελιοδόχοι καὶ πλασιέ
- 4-4 Πράκτορες ἀσφαλειῶν, κτηματομεσίται, χρηματισταί, ἀπασχολούμενοι εἰς γραφεῖα ἐξυπηρετήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ πλειστηριασταὶ
- 4-41 Πράκτορες ἀσφαλειῶν, κτηματομεσίται, χρηματισταὶ
- 4-42 Διευθύνοντες γραφεῖα ἐξυπηρετήσεως ἐπιχειρήσεων
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ παρέχοντες ἐμπορικὰς πληροφορίες, οἱ καλλιτεχνικοὶ πράκτορες καὶ οἱ διαφημισταί.
- 4-43 Πλειστηριασταὶ
- 4-5 Πωληταί, ἐμποροῦπάλληλοι
- 4-51 Πωληταί, ἐμποροῦπάλληλοι κ.π.τ.έ.
Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς πρατήρια βενζίνης καὶ πετρελίου. Ἐπίσης, ἐνταῦθα περιλαμβάνονται καὶ τὰ μὴ νεκέν.
- 4-52 Πλανόδιοι, ὑπάθριοι πωληταὶ καὶ ἐφημεριδοπῶλαι

4-9 Ἐμποροὶ καὶ πωληταὶ μ.ἀ.ἀ.

4-90 Ἐμποροὶ καὶ πωληταὶ μ.ἀ.ἀ.

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ πωλοῦντες ἀναψυκτικά καὶ γλυκίσματα εἰς αἰθούσας κινηματογράφων, θεάτρων κλπ.

5 Ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν

Ἐνταῦθα περιλαμβάνονται ὅσοι διευθύνουν, ὀργανώνουν, ἐπιβλέπουν, ἐλέγχουν ἢ προσφέρουν ὑπηρεσίας εἰς ἐστιατόρια, ξενοδοχεῖα, οἰκίας, ἄτοια, ὡς καὶ ὑπηρεσίας προστασίας, ἀσφαλείας καὶ συναφεῖς τοιαύτας.

5-0 Διευθύνται ξενοδοχείων, ἐστιατορίων, ἀναψυκτηρίων κ.τ.τ.

5-00 Διευθύνται ξενοδοχείων, ἐστιατορίων, ἀναψυκτηρίων κ.τ.τ.

5-1 Διευθύνοντες ἐπιχειρηματῆς ξενοδοχείων, ἐστιατορίων, ἀναψυκτηρίων κ.τ.τ.

5-10 Διευθύνοντες ἐπιχειρηματῆς ξενοδοχείων, ἐστιατορίων, ἀναψυκτηρίων κ.τ.τ.

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἐπιχειρηματῆς οἰκοτροφείων, καφετειῶν, μπάρ καὶ ταβερνῶν.

5-2 Διαχειρισταί, οἰκονόμοι, ἀρχιθαλαμηπόλοι κ.π.τ.ἐ.

5-20 Διαχειρισταί, οἰκονόμοι, ἀρχιθαλαμηπόλοι κ.π.τ.ἐ.

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ προϊστάμενοι ὑπηρετικῶν προσωπικοῦ οἰκιῶν, πλοίων, ξενοδοχείων, ἐστιατορίων, νοσοκομείων, γηροκομείων καὶ λοιπῶν ἰδρυμάτων συλλογικῆς συμβιώσεως.

5-3 Μάγειροι, σερβιτόροι κ.π.τ.ἐ.

5-31 Μάγειροι

5-32 Σερβιτόροι (γκαρσόν) κ.π.τ.ἐ.

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀρχισερβιτόροι (maitres).

5-4 Οἰκιακοὶ ὑπάλληλοι κ.π.τ.ἐ., μ.ἀ.ἀ.

5-40 Οἰκιακοὶ ὑπάλληλοι κ.π.τ.ἐ., μ.ἀ.ἀ.

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται αἱ παιδοκόμοι (νταντάδες), θαλαμηπόλοι, καμαριέραι, θυρωροὶ ξενοδοχείων κ.π.τ.ἐ.

5-5 Ἐπιστάται κτιρίων, ὑπηρέτριαι κ.π.τ.ἐ.

5-51 Θυρωροὶ κατοικιῶν καὶ ἐπιστάται κτιρίων

Σημείωσις: Ἐνταῦθα περιλαμβάνονται καὶ οἱ νεοκόροι. Οἱ θυρωροὶ ξενοδοχείων ὑπάγονται εἰς τὸ 5-40.

5-52 Ὑπηρέτριαι, καθαρισταὶ κτιρίων κ.π.τ.ἐ.

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται αἱ παραδουλεύτριαι, οἱ καθαρισταὶ ὑαλοπινάκων, πατωμάτων, ὀχημάτων, τοίχων, ὀροφῆς καὶ καπνοδόχων.

5-6 Πλύνται, στεγνοκαθαρισταὶ καὶ σιδηρωταὶ

5-60 Πλύνται, στεγνοκαθαρισταὶ καὶ σιδηρωταὶ

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ καθαρισταὶ ταπήτων.

5-7 Κουρεῖς, κομμωταί, αἰσθητικοὶ καλλονῆς κ.π.τ.ἐ.

5-70 Κουρεῖς, κομμωταί, αἰσθητικοὶ καλλονῆς κ.π.τ.ἐ.

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ οἱ καλλωπισταὶ ὀνύχων (μανικουρίσται), περιποιητῆς προσώπων (μακιγιέρ) καὶ οἱ λουτροκόμοι.

5-8 Ἀπασχολούμενοι εἰς ὑπηρεσίας προστασίας καὶ ἀσφαλείας

5-81 Πυροσβέσται

5-82 Ἀστυνομικοὶ

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται καὶ τὰ ὄργανα τῆς Χωροφυλακῆς, τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος, τῆς Ἀγροφυλακῆς καὶ ἡ κατὰ θάλασσαν Οἰκονομικὴ Ἀστυνομία.

5-89 Ἀπασχολούμενοι εἰς ὑπηρεσίας προστασίας καὶ ἀσφαλείας μ.ἀ.ἀ.

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ φύλακες ἐργοστασίων, ἀποθηκῶν, φυλακῶν, μουσείων καὶ οἱ ἰδιωτικοὶ ἀστυνομικοὶ.

5-9 Ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν μ.ἀ.ἀ.

5-91 Ξεναγοὶ

5-92 Ἐργολάβοι κηδεῶν καὶ ταριχευταὶ

5-99 Λοιποὶ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν μ.ἀ.ἀ.

Σημείωσις: Περιλαμβάνονται οἱ πράκτορες στοιχημάτων, κρουπιέρηδες τυχερῶν παιγνίων, ὀδηγοὶ ἀνεγκυστήρων, γκροῦμ ξενοδοχείων, ἀεροσπυνοδοὶ, σπιλβωταὶ ὑποδημάτων, τοιχοκολληταί, ταξιθέται, ἱματιοφύλακες, φωτομοντέλλα. Ἐπίσης, οἱ συνοδοὶ ἀσθενοφύρων ὀχημάτων καὶ τὸ βοηθητικῶν-ὑπηρετικῶν προσωπικῶν τῶν ἰατρειῶν, φαρμακείων καὶ κτηνιατρειῶν.

6 Πρόσωπα ἀπασχολούμενα εἰς τὴν γεωργίαν, ζωοκομίαν, δασοκομίαν, ἀλιεῖαν καὶ θήραν

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (23)

Στο επόμενο βήμα (επίπεδο τετραψήφιων κοινωνικο-επαγγελματικών κατηγοριών) έχουμε ένα πυρήνα αποτελούμενο από 489 κατηγορίες που συμπληρώνεται από τις παρεμφερείς, τις ευρύτερες και τις αποκλειόμενες περιπτώσεις.

Ως συμπληρωματικά κριτήρια για την κατασκευή των κατηγοριών αυτών λαμβάνεται υπ' όψη πλέγμα μεταβλητών που χαρακτηρίζει την κάθε θέση, όπως: ι) το επάγγελμα και η ειδικότητα, το είδος επιχείρησης, ιι) η θέση στο επάγγελμα, ιιι) ο κλάδος οικονομικής δραστηριότητας, ιν) ο αριθμός απασχολούμενων στην επιχείρηση, ν) ο τύπος του εργοδότη (δημόσιος- ιδιωτικός τομέας), νι) το είδος της σύμβασης εργασίας, νιι) η ιεραρχία, νιιι) η υπευθυνότητα και οι αρμοδιότητες (για στελέχη και προϊσταμένους). Τέλος συμπληρωματικά λαμβάνονται υπ' όψη η εκπαίδευση- κατάρτιση, οι συνθήκες εργασίας, η σταθερότητα στην απασχόληση, το ύψος του μισθού-εισοδήματος ως και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία, οι αποταμιεύσεις και τα καταναλωτικά πρότυπα.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (24)

Διαπιστώνουμε επομένως ότι οι αρχιτέκτονες του ταξινομικού αυτού συστήματος χρησιμοποίησαν έναν σημαντικά μεγάλο αριθμό κριτηρίων -ιεραρχημένων προφανώς κατά φθίνουσα σημαντικότητα- για να επιτύχουν το βασικό στόχο τους, δηλαδή την αποτύπωση όχι μόνον των επαγγελματικών και οικονομικών χώρων, αλλά και των κοινωνικών διαφοροποιήσεων των ατόμων που εντάσσονται στους διαφορετικούς αυτούς επαγγελματικούς χώρους, διαφοροποιήσεων που προκύπτουν εκτός των άλλων και από τα διαφορετικά κοινωνικά χαρακτηριστικά τους, τις διαφορετικές πρακτικές, στάσεις και συμπεριφορές τους.

Συνοψίζοντας την παρουσίαση αυτή του γαλλικού συστήματος θα λέγαμε ότι η έννοια της "αντιπροσώπευσης" (οι τρεις διαστάσεις της οποίας είναι η πολιτική, η γνωστική και η αυστηρά τεχνικό-στατιστική) αποτελεί το κεντρικό εννοιολογικό πυρήνα του εργαλείου που δημιουργήθηκε για την ταξινόμηση των επαγγελμάτων.

Η περιγραφή και η συνεπτυγμένη παρουσίαση-ομαδοποίηση των δεδομένων μας (24)

Η δόμηση του εργαλείου αυτού στηρίχθηκε σε κάποιες βασικές αρχές, όπως π.χ. ότι: α) όταν η ταξινόμηση γίνεται στην βάση ενός ορθολογικού εμπειρικού συστήματος τα ανακύπτοντα προβλήματα αντιμετωπίζονται ευκολότερα, β) όταν η κοινωνία αναλύεται με την βοήθεια εννοιών του χώρου (χώρου που αποτελείται από άτομα που είναι φορείς ιδιοτήτων-προσόντων αλλά παράλληλα και κάτοχοι ενός επαγγέλματος) η τοπογραφία της "πυκνότητας" των διαφόρων επαγγελμάτων είναι εφικτή και ευκρινέστερη, γ) η κοινωνική τοπογραφία που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των ορίων που διαχωρίζουν τους διαφορετικούς κοινωνικούς χώρους διευκολύνει σημαντικά την επιλογή των κριτηρίων ταξινόμησης των φορέων.....

Είναι γεγονός ιδιαίτερας σημασίας ότι οι αρχιτέκτονες του συστήματος αυτού είχαν την πρόνοια, σχεδιάζοντάς το να μεριμνήσουν ώστε να είναι δυνατή και η συγκρισιμότητα των συλλέχθέντων και ομαδοποιημένων δεδομένων με τα δεδομένα προγενέστερων περιόδων στη Γαλλία ή ακόμη με τα δεδομένα άλλων χωρών που παρέμειναν στο προγενέστερο ταξινομικό σύστημα.

TABLEAU II. — L'ANCIENNE NOMENCLATURE DES CSP (1982)

CSP	INDIVIDUS		MÉNAGES classés selon la CS du chef	
	Nombre (en milliers)	% de la population active ¹	Nombre (en milliers)	% du total des ménages ¹
0. AGRICULTEURS EXPLOITANTS 00. Agriculteurs exploitants	1 448	162	800	41
1. SALARIÉS AGRICOLES 10. Salariés agricoles	304	13	175	9
2. PATRONS DE L'INDUSTRIE ET DU COMMERCE 21. Industriels 22. Artisans 23. Patrons pêcheurs 26. Gros commerçants 27. Petits commerçants	1 737 71 573 13 210 870	74 3 24 1 9 37	1 156 60 464 11 146 474	59 3 24 1 7 24
3. PROFESSIONS LIBÉRALES ET CADRES SUPÉRIEURS 30. Professions libérales 32. Professeurs, professions littéraires et scientifiques 33. Ingénieurs 34. Cadres administratifs supérieurs	1 810 220 479 347 764	77 9 20 15 32	1 409 171 292 319 627	72 9 15 16 32
4. CADRES MOYENS 41. Instituteurs, professions intellectuelles diverses 42. Services médicaux et sociaux 43. Techniciens 44. Cadres administratifs moyens	3 254 828 432 923 1 071	138 35 18 39 46	1 872 382 170 728 592	95 19 9 37 30
5. EMPLOYÉS 51. Employés de bureau 53. Employés de commerce	4 677 3 746 931	199 159 40	1 882 1 498 383	96 76 20
6. OUVRIERS 60. Contremaîtres 61. Ouvriers qualifiés 63. Ouvriers spécialisés 65. Mineurs 66. Marins et pêcheurs 67. Apprentis ouvriers 68. Manœuvres	8 266 464 3 292 2 605 49 33 124 1 699	351 20 140 111 2 1 5 72	5 102 426 2 336 1 603 40 25 4 668	261 22 119 82 1 1 e 34
7. PERSONNELS DE SERVICE 70. Gens de maison 71. Femmes de ménage 72. Autres personnels de service	1 531 214 112 1 205	65 9 5 51	509 43 22 444	26 2 1 23
8. AUTRES CATEGORIES 80. Artistes 81. Clergé 82. Armée et police	498 74 61 363	21 3 3 15	370 49 22 299	19 3 1 15
POPULATION ACTIVE	23 525	1 000	13 273	678
POPULATION INACTIVE d'âge ≥ 15 ans < 15 ans	30 748 19 515 11 233		6 317 6 317 0	322 322 0
POPULATION TOTALE	54 273		19 590	1 000

1. En raison des arrondis, les totaux ne correspondent pas nécessairement à la somme exacte des éléments qui y concourent ; e signifie inférieur à 0,5 millièmes.

TABLEAU III. — LA NOUVELLE NOMENCLATURE DES PCS (1982)

PCS	INDIVIDUS		MÉNAGES classés selon la CS du chef	
	Nombre (en milliers)	% de la population active ¹	Nombre (en milliers)	% du total des ménages ¹
1. AGRICULTEURS EXPLOITANTS 11. Agriculteurs sur petite exploitation 12. Agriculteurs sur moyenne exploitation 13. Agriculteurs sur grande exploitation	1 475 690 450 335	63 29 19 14	817 390 247 179	42 20 14 9
2. ARTISANS, COMMERÇANTS ET CHEFS D'ENTREPRISE 21. Artisans 22. Commerçants 23. Chefs d'entreprise de 10 salariés ou plus	1 835 904 797 134	78 38 34 6	1 243 669 460 113	64 34 23 6
3. CADRES ET PROFESSIONS INTELLECTUELLES SUPÉRIEURES 31. Professions libérales 33. Cadres de la fonction publique 34. Professeurs, professions scientifiques 35. Professions de l'information, des arts et des spectacles 37. Cadres administratifs et commerciaux d'entreprise 38. Ingénieurs et cadres techniques d'entreprise	1 895 239 244 353 117 559 383	81 10 10 15 5 24 16	1 513 182 197 227 78 473 356	77 20 10 12 4 24 18
4. PROFESSIONS INTERMÉDIAIRES 42. Instituteurs et assimilés 43. Professions intermédiaires de la santé et du travail social 44. Clergé, religieux 45. Professions intermédiaires administratives de la fonction publique 46. Professions intermédiaires administratives et commerciales des entreprises 47. Techniciens 48. Contremaîtres, agents de maîtrise	3 971 777 613 59 278 995 678 571	169 33 26 3 12 42 29 24	2 534 347 256 21 172 646 564 528	130 18 13 1 9 33 29 27
5. EMPLOYÉS 52. Employés civils et agents de service de la fonction publique 53. Policiers et militaires 54. Employés administratifs d'entreprise 55. Employés de commerce 56. Personnels des services directs aux particuliers	6 247 1 703 380 2 532 742 890	265 72 16 108 32 38	2 219 642 305 819 208 245	113 33 16 42 11 13
6. OUVRIERS 62. Ouvriers qualifiés de type industriel 63. Ouvriers qualifiés de type artisanal 64. Chauffeurs 65. Ouvriers qualifiés de la manutention, du magasinage et du transport 67. Ouvriers non qualifiés de type industriel 68. Ouvriers non qualifiés de type artisanal 69. Ouvriers agricoles	7 749 1 602 1 509 567 417 2 353 1 007 294	329 68 64 24 18 100 43 12	4 921 1 232 1 059 491 327 1 172 473 168	251 63 54 25 17 60 24 9
81. CHÔMEURS N'AVANT JAMAIS TRAVAILÉ	353	15	26	1
POPULATION ACTIVE	23 525	1 000	13 273	678
POPULATION INACTIVE 71. Anciens agriculteurs 72. Anciens artisans, commerçants, chefs d'entreprises 74. Anciens cadres 75. Anciennes professions intermédiaires 77. Anciens employés 78. Anciens ouvriers 83. Militaires du contingent 84. Elèves, étudiants de plus de 15 ans 85. Autres inactifs entre 15 et 60 ans 86. Autres inactifs de plus de 60 ans Enfants de moins de 15 ans	30 748 1 346 755 344 722 1 976 2 294 251 4 278 5 572 1 978 11 233		6 317 726 491 282 502 1 273 1 651 13 195 584 600 0	322 37 25 14 26 64 84 1 10 30 31 0
POPULATION TOTALE	54 273		19 590	1 000

1. En raison des arrondis, les totaux ne correspondent pas nécessairement à la somme exacte des éléments qui y concourent ; e signifie inférieur à 0,5 millièmes.

Η ανάλυση των σχέσεων ανάμεσα στις μεταβλητές (1)

Δομώντας το μοντέλο ανάλυσής μας, έχουμε διατυπώσει τις κεντρικές και δευτερεύουσες ερευνητικές μας υποθέσεις. Η επαλήθευσή τους στη βάση των εμπειρικών δεδομένων απαιτεί την ανάδειξη των σχέσεων ανάμεσα στις μεταβλητές που αντιστοιχούν στους δύο πόλους κάθε υπόθεσής μας.

Συνήθως, εξετάζουμε κατ' αρχάς τις σχέσεις ανάμεσα στις μεταβλητές που συνθέτουν τις κεντρικές ερευνητικές μας υποθέσεις, και σε δεύτερη φάση, τις μεταβλητές που διέπουν τις συμπληρωματικές υποθέσεις εργασίας μας, που είτε έχουν διατυπωθεί σαφώς στη φάση δόμησης του μοντέλου ανάλυσης, είτε λανθάνουν, είτε ακόμη αναδύονται προοδευτικά στη διάρκεια της ανάλυσης των δεδομένων μας.

Οφείλουμε στο σημείο αυτό να υπενθυμίσουμε και τα όρια της στατιστικής ανάλυσης, που συνήθως χρησιμοποιούμε για την ανάδειξη/ανάλυση των σχέσεων: μια σχέση που έχουμε εντοπίσει ανάμεσα σε δύο μεταβλητές και που εκφράζεται στατιστικά με την συν-διακύμανσή τους δεν είναι δυνατόν αυτόματα να θεωρηθεί και ως αιτιακή σχέση, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνον σαν ένα βασικό υπόβαθρο για τη διερεύνηση της ύπαρξής της.

Η ανάλυση των σχέσεων ανάμεσα στις μεταβλητές (2)

Καθίσταται προφανές ότι εάν δεν έχουμε υποπτευθεί την ύπαρξη της z (ή των z) τα αποτελέσματα-συμπεράσματα που θα συνάγουμε κινδυνεύουν να είναι λανθασμένα, με όλες τις επιπτώσεις που αυτό συνεπάγεται. Οι εμπειρικές έρευνες βρίθουν από την ανάδειξη τέτοιων απατηλών σχέσεων (βλ. *R. Boudon*, 1969).

Τέλος, οφείλουμε να επισημάνουμε ότι οι μέθοδοι ανάλυσης και ομαδοποίησης των εμπειρικών δεδομένων μας διαφέρουν σημαντικά αναλόγως των μεταβλητών του μοντέλου και της φύσης των προβλημάτων που τίθενται προς διερεύνηση, και ότι, ταυτόχρονα κάθε μέθοδος ανάλυσης υποδεικνύει και τις δικές της τεχνικές. Στο σημείο αυτό δεν θα επεκταθούμε ιδιαίτερα, στο βαθμό που οι φοιτητές μας έχουν τη δυνατότητα, στα πλαίσια άλλου γνωστικού πεδίου, να εξοικειωθούν με τις τεχνικές αυτές, τα όριά τους και τα ενδεχόμενα πλεονεκτήματα- μειονεκτήματά τους.

Η ανάλυση των σχέσεων ανάμεσα στις μεταβλητές (3)

Επομένως, καθώς η αναλυτική παρουσίαση των ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων ανάλυσης δεν είναι δυνατόν να γίνει στα πλαίσια των σημειώσεών μας αυτών, θα ολοκληρώσουμε στο σημείο αυτό τονίζοντας ακόμη μια φορά ότι το κεντρικό αιτούμενο στη φάση της ανάλυσης είναι η ανάδειξη είτε της ανεξαρτησίας, είτε της εξάρτησης είτε των λογικών σχέσεων που συνδέουν τις μεταβλητές μας (ή τις ομάδες μεταβλητών μας) και ότι η ύπαρξη αναπτυγμένων μεθόδων και τεχνικών διευκολύνει μεν σημαντικά την εργασία αυτή (ιδιαίτερα η χρήση σύνθετων προγραμμάτων σε Η/Υ όπως το SPSS., το SPAD κ.ο.κ) δεν αποτελεί δε τον αυτόματο πιλότο που θα μας προσγειώσει ομαλά στο νησί των ονείρων μας, λύνοντας αντί για μας προβλήματα που οφείλουμε να έχουμε υποψιασθεί και επί των οποίων θα πρέπει να έχουμε προβληματισθεί εγκαίρως (εάν δεν επιθυμούμε ανώμαλες προσγειώσεις σε έρημα τοπία).

Η σύγκριση των διαπιστωμένων αποτελεσμάτων με τα αναμενόμενα και η ερμηνεία των ενδεχόμενων αποκλίσεων (1)

Συνήθως το τρίτο αυτό στάδιο στην ανάλυση των δεδομένων μας υποτιμάται σημαντικά και λανθάνει της προσοχής μας για πολλούς λόγους, ο κυριότερος εκ των οποίων είναι η διακαής επιθυμία μας να "αποδειχθεί" το αληθές του μοντέλου ανάλυσής μας (και η επαλήθευση επομένως των υποθέσεων που εμπεριέχει), αποσιωπώντας ότι δεν "κολλάει" για να μην υποστεί ρωγμές το ερευνητικό μας "κύρος".

Κατά τη γνώμη μας, εξ ίσου σημαντική με τον εντοπισμό της ταύτισης των αναμενόμενων αποτελεσμάτων με αυτά που προέκυψαν από την ανάλυση των εμπειρικών δεδομένων, είναι και η επισήμανση των αποκλίσεων και η ερμηνεία- αιτιολόγησή τους.

Δεν χρειάζεται να επαναλάβουμε το αέναο της ερευνητικής διαδικασίας, το δυναμικό χαρακτήρα κάθε έρευνας και το πόσο σημαντικό είναι, αυτοί που θα ακολουθήσουν μετά από μας, να αποφύγουν τα λάθη μας, τις ατέλειες του μοντέλου ανάλυσής μας.

Η σύγκριση των διαπιστωμένων αποτελεσμάτων με τα αναμενόμενα και η ερμηνεία των ενδεχόμενων αποκλίσεων (2)

Επομένως - και εδώ υπεισέρχονται παράγοντες όπως η ευσυνειδησία και η επιστημονική "εντιμότητα" του ερευνητή. Εάν έχουν διαπιστωθεί αποκλίσεις, αυτές πρέπει να δηλωθούν και εάν είναι δυνατόν, να εξετασθούν τα αίτιά τους.

Αυτό συνεπάγεται είτε δόμηση νέων υποθέσεων και συμπληρωματικές αναλύσεις των δεδομένων για να διαπιστωθεί εάν και κατά πόσο επαληθεύονται, είτε αναζήτηση των πηγών απόκλισης και προβληματισμό ως προς τι η "πραγματικότητα" διαφέρει από αυτό που υποθέσαμε στο σημείο εκκίνησής μας.

Εκ των ανωτέρω καθίσταται προφανής και η ύπαρξη διαδράσεων και αμφίδρομων σχέσεων ανάμεσα στις φάσεις της δόμησης του μοντέλου ανάλυσης, της παρατήρησης και της ανάλυσης των δεδομένων, στις οποίες έχουμε ήδη αναφερθεί.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Τέλος Ενότητας

